

2008 YILI PROGRAMI

18 Ekim 2007 Gün ve 26674 Sayılı Resmi Gazetede
Yayımlanan 15 Ekim 2007 Gün ve 2007/12701 Sayılı 2008 Yılı
Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair
Bakanlar Kurulu Kararı Ekidir

I. TARIMSAL YAPININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ

1. Mevcut Durum

2006 yılında yüzde 2,9 büyüyen tarım sektörünün, GSYİH içindeki payı yüzde 9,2, istihdam içindeki payı yüzde 27,3'tür. Arazi parçalılığı, işletme ölçeklerinin küçük olması ve örgütlenme yetersizliği gibi yapısal sorunlar nedeniyle sektörde dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. Diğer yandan, tarım ve kırsal kalkınma, gıda güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı ile balıkçılık mevzuatının AB müktesebatına uyumuna ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Toprak ve Su Kaynakları

2006 yılı istatistiklerine göre, ülkemizdeki toplam 25,8 milyon hektarlık tarım alanının, 17,5 milyon hektarı ekilen, 4,7 milyon hektarı nadasa bırakılan, 0,8 milyon hektarı sebze yetiŐtirilen ve 2,8 milyon hektarı ise meyve, zeytin aŐaçları ve baŐcılık için ayrılan alanlardan oluşmaktadır.

Verimli tarım alanlarının yaygın erozyon ve tarım dışı kullanımlara tahsisi neticesinde daralması yanında, yanlış gübreleme, ilaçlama ve sulama uygulamaları sonucundaki bozulmalar gibi nedenlerle, tarım toprakları nicelik ve nitelik kaybına uŐramaktadır. Bu sorunun giderilmesine olumlu katkıda bulunması amacıyla, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Őubat 2007'de yapılan deŐiŐiklikle, tarım arazisi parsellerinin miras paylaşımı nedeniyle dahi belli büyüklüklerin altında parsellere ayrılamayacağı hükme baŐlanmış ve kamu kuruluŐlarının hizmet konularıyla ilgili olarak arazi toplulaŐtırması yapmaları imkanı getirilmiŐtir.

2001-2005 döneminde DSİ tarafından yıllık ortalama 41 bin hektar, 2006 yılında ise 69 bin hektar ilave saha inŐaatı tamamlanarak sulamaya açılmıŐtır. Ancak, 2005 yılında 54 bin hektar ve 2006 yılında 47 bin hektar sulama sahasında, su kaynağı yetersizliği

nedeniyle sulama yapılamamıştır. Bu durum, su tasarrufu sağlayan sulama tekniklerinin yaygınlaştırılması yanında, sulama suyu kullanım tarifelerinin fiilen kullanılan su miktarıyla orantılı şekilde fiyatlandırılmasına yönelik çalışmaların yapılması suretiyle, su tüketiminde etkinliğin artırılması gereğini öne çıkarmaktadır.

Tarımsal altyapı ve özellikle sulamaya olan yoğun talebin karşılanmasına yönelik olarak, tarım sektörü kamu sabit sermaye yatırımlarının yaklaşık dörtte üçü DSİ yatırımlarına ayrılmaktadır. Sekizinci Plan döneminde gerçekleştirilen rasyonalizasyon çalışmalarına rağmen, Yatırım Programında yer alan proje stokunun büyüklüğü nedeniyle kaynakların rasyonel kullanımı yeterince gerçekleştirilememektedir. DSİ'nin yatırım programında mevcut proje paketinin ortalama bitiş süresi 26 yıldır. Bu süreyi kısaltmak için, bir taraftan sulamaya ayrılan kaynakların çeşitlendirilerek artırılması, diğer taraftan proje stokunun önceliklendirilmesi ihtiyacı devam etmektedir.

Dünyada yaşanan küresel ısınmanın neden olduğu iklim değişikliği ve olası kuraklıkların, özellikle ülkemizin de içinde bulunduğu Akdeniz Havzasında etkili olacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, tarımsal kuraklığın etkilerini azaltmak amacıyla yapılacak çalışmalardaki görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin 2007/12477 sayılı Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ile Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar Ağustos 2007'de yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

Bitkisel Üretim

Tarım sektöründeki katma değer artışı, ağırlıklı olarak bitkisel üretimden kaynaklanmakta olup, rekolte değişiklikleri sektördeki büyümeyi doğrudan etkilemektedir. Sektörün mevcut yapısı, verimliliğin ve üretici gelir düzeyinin yükselmesini engellemektedir. Bu çerçevede, bitkisel üretimde verimlilik ve kaliteyi artırmak amacıyla, genetik potansiyeli yüksek ve üstün vasıflı bitki çeşitlerine ait her türlü çoğaltım materyalinin standartlara uygun, zamanında, uygun fiyatlarla ve yurt içi üretimle karşılanması hususu önemini korumaktadır.

İnsan sağlığı ve ekolojik dengeyi korumayı öne çıkaran bir üretim şekli olan organik tarım, ülkemizde giderek önem kazanmaktadır. Organik tarım alanlarının toplam tarım alanları içerisindeki payının artırılması ve bu konudaki mevzuatın AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu 2005 yılında yürürlüğe girmiş, ancak kamu ve özel sektör tarafından henüz herhangi bir lisanslı depo kuruluşu işletmeye açılmamıştır.

Farklı ekolojik tarım bölgelerine ve buna bağlı olarak zengin gen kaynaklarına sahip olan ülkemizde, bitki hastalık ve zararlılarına karşı özellikle entegre mücadele anlayışı benimsenerek, hava, toprak ve su kirliliğinin önlenmesi, ilaç kalıntısı olmayan ürünlerin elde edilmesi ve kamu-üretici işbirliğinin geliştirilmesi önemini korumaktadır.

Fosil bazlı yakıtlara alternatif bir şekilde talebi artan biyoyakıtın üretiminde kullanılan hammadde ihtiyacının artmasına paralel olarak, başta yağlı tohumlar olmak üzere tarımsal ürünlerin arz talep dengelerinde önemli değişiklikler gözlenmektedir.

Hayvancılık

Ülkemizde hayvan sayısı fazla olduğu halde birim hayvan başına elde edilen verim düşüktür. Hayvancılığın gelişmiş olduğu ülkelerde, sığır karkas ağırlığı ortalama 270-280 kg dolayında iken ülkemizde 195-200 kg; sığır başına süt verimi ise söz konusu ülkelerde 5-6 bin kg/laktasyon iken ülkemizde 2 bin kg/laktasyon düzeyindedir.

2006 yılı istatistiklerine göre, ülkemizdeki yaklaşık 11 milyon baş sığır mevcudunun yüzde 43'ü kültür melezi sığırları, yüzde 25,5'i ise saf kültür ırkı sığırlarından oluşmaktadır. Verimi görece düşük olan yerli koyunların oranı, 25,6 milyon baş koyun popülasyonunda yüzde 97 seviyesindedir. Hayvan ıslahı ve nitelikli damızlık sığır elde edilebilmesi amacıyla, 2006 yılında 1,8 milyon baş sığır suni tohumlama yoluyla tohumlanmış olup, bu rakamın 2007 yılında 2,1 milyona ulaşması beklenmektedir.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde karlılığı etkileyen en önemli unsur olan kaliteli kaba yem arzı yetersiz olup, yem bitkilerinin miktar, kalite ve çeşit bakımından geliştirilmesi ve üretimlerinin artırılması, sektör açısından önemini korumaktadır.

Hayvan hastalıkları ve zararlılarının olumsuz etkilerinin azaltılması yönündeki çalışmalarda hayvancılık işletmeleri bazında koruyucu önlemlerin alınması önem arz ederken, ülke şartlarına uygun aşı, ilaç ve serum üretimlerinin miktar ve kalitesinin iyileştirilmesi ihtiyacı sürmektedir.

Bu çerçevede, AB mali işbirliği kapsamında 2007 yılında Sınır Kontrol Noktalarının Yeniden Yapılandırılması Projesi, Kuduz Hastalığının Kontrolü Projesi, Şap Hastalığının Kontrolü Projesi ile Kuş Gribi ve İnsanlararası Salgına Hazırlık ve Mücadele Projesi uygulamaya konulmuştur .

Su Ürünleri

Zengin su kaynaklarının varlığına karşın, kaynakların etkin kullanılmaması, Ar-Ge faaliyetlerinin ihtiyaçlar doğrultusunda gerçekleştirilmemesi, üreticilerdeki bilinç eksikliği, çevresel sorunlar ve kurumsal altyapı eksiklikleri, sektörün önemli sorunları olmaya devam etmektedir.

Önemli bir kısmı avcılığa dayanan su ürünleri üretimi, 2006 yılında 662 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Son yıllarda uygulamaya konulan desteklerle, yetiştiricilik üretiminde önemli artışlar sağlanmış ve su ürünleri üretimi içindeki payı yüzde 20'ler seviyesine ulaşmıştır. Ülkemiz, BM Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre, 2002-2004 döneminde yetiştiricilik üretiminde en hızlı büyüyen 3. ülke konumundadır.

AB müktesebatına uyum gerekleri de gözetilerek hazırlanan koruma-kontrol hizmetlerinin etkinleştirilmesi, sürdürülebilir balıkçılığın sağlanması ve pazar şartlarına uygun, kaliteli üretim yapılması yönünde tedbirleri kapsayan Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 2008 yılında yasalması beklenmektedir. Ayrıca, karaya çıkış noktalarında kontroller yapılması amacıyla 33 balıkçı barınağında ofisler kurulmuş olup, veri toplanmasında sağlıklı bir sistemin teşkil edilmesi amacıyla bilgi sistemlerine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ülkemizde, 165'i balıkçı barınağı olmak üzere, yapımı devam edenlerle birlikte toplam 277 kıyı yapısı bulunmaktadır. Ancak, özellikle üstyapılardaki yetersizlik nedeniyle kıyı yapılarında nitelik açısından istenilen düzeye gelinememiştir. Diğer taraftan, balıkçı barınaklarının yer seçimi, işletilmek üzere devri ve denetimi gibi konularda kurumlar arası eşgüdümün sağlanması ve görev dağılımının yapılmasında yaşanan sorunların giderilmesi önem arz etmektedir.

Ormancılık

Dünya genelinde kişi başına 0,62 hektar verimli orman alanı düşerken, ülkemizde bu rakam 0,15 hektardır. Mevcut ormanların ülkemizde yaklaşık yüzde 4'ü biyolojik çeşitlilik, su ve yaban hayatı dikkate alınarak korumaya alınırken, dünyada bu oran yüzde 11 civarındadır. Dünyada yapılan endüstriyel ve toprak muhafaza amaçlı ağaçlandırmaların yaklaşık yüzde 2'si, ülkemizde gerçekleştirilmektedir. 2006 yılında yapılan 86 bin hektarlık ilaveyle birlikte, 2006 yılı sonu itibarıyla toplam 2,6 milyon hektar endüstriyel ve toprak muhafaza amaçlı ağaçlandırma gerçekleştirilmiştir. Öte yandan, 2007 yılı Eylül ayı itibarıyla yanan 11 bin hektarlık alanla birlikte, toplam 1,58 milyon hektar orman alanı yangınlarla tahrip olmuştur.

Başta yasal işlemlerin uzaması olmak üzere, orman kadastro çalışmasının tamamlanamaması ve uzun dönemli ihtiyaçlar dikkate alındığında yıllık ağaçlandırmaların yetersizliği, sorun olmaya devam etmektedir.

Tarım Destekleri

2004 yılı sonunda YPK Kararı ile kabul edilen Tarım Stratejisi Belgesi (2006-2010) ve 2006 yılında yürürlüğe giren Tarım Kanunu kapsamında, tarımsal desteklerin yeniden yapılandırılma süreci devam etmektedir. Bu doğrultuda, Doğrudan Gelir Desteği (DGD) ödemelerinin üretime ilişkin politika araçları ile birlikte ele alınması yaklaşımı sürdürülmektedir.

Bu çerçevede, DGD ödemelerinin destekleme bütçesindeki payının kademeli olarak yüzde 45 seviyesine çekilmesi öngörülmekte olup, 2006 yılında yüzde 56 seviyelerinde gerçekleşmiş olan bu oranın, 2007 yılında yüzde 44 düzeyine inmesi beklenmektedir. Bunun yanında, Strateji Belgesinde yüzde 13 seviyelerinde gerçekleşmesi amaçlanan fark ödemelerinin destekleme bütçesi içerisindeki payı 2006 yılında yüzde 27 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu payın 2007 yılında yüzde 32'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

DGD kapsamında, 2006 yılında 16,3 milyon hektar kayıt altına alınarak yaklaşık 2,6 milyon çiftçiye ödeme yapılmıştır. 2005 yılında başlatılmış bulunan alan başına temel DGD ödemesine ek olarak, toprak analizi yaptıran ve organik tarım faaliyetinde bulunan üreticilere ilave DGD ödemesi uygulamasına devam edilmektedir. Ayrıca, 2005 yılında başlatılan alan bazlı mazot ve gübre desteği uygulamasına devam edilmiştir.

AB Kırsal Kalkınma Politikalarının uygulanmasına yönelik kapasite oluşturma amacıyla, gerçek ve tüzel kişilerin tarım ürünlerinin işlenmesi, değerlendirilmesi ve pazarlanması konularındaki kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesine ilişkin 2006 yılında başlatılan uygulama sürdürülmüştür.

Ülkemizde bitkisel ve hayvansal üretimi tehdit eden risk ve belirsizlikler sonucu meydana gelecek kayıplar nedeniyle üreticilerin uğrayacağı zararların tazmin edilmesini

temin etmek üzere kabul edilen 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu uyarınca, Devlet Destekli Tarım Sigortaları uygulaması 2006 yılında başlamıştır. Uygulama kapsamında, bugüne kadar başta dolu, don ve hayvan hayatı konularında olmak üzere, teminat altına alınacak risklerle ilgili toplam 221 bin poliçe kesilmiş olup, 30 milyon YTL devlet desteği sağlanmıştır.

İhracatta rekabet gücünün artırılması amacıyla ihracat sübvansiyonlarının katma değeri yüksek, markalı ve nihai tüketiciye yönelik ürünlere yönlendirilmesi ve kıt kamu kaynaklarının etkin kullanılması ihtiyacı devam etmektedir. Geçmiş dönem ihracat sübvansiyonları uygulamalarında karşılaşılan ve ilgili ürün piyasalarında yaşanan yapısal sorunlara süreklilik kazandıracak şekilde ortaya çıkan olumsuz durumun, üretime ilişkin tedbirlerle çözüme kavuşturulması gereği sürmektedir.

Gıda Mevzuatı, Uygulamalar ve Sektörel Düzenlemeler

5179 sayılı Gıda Kanunu ile 1734 sayılı Yem Kanununun AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Öte yandan, 5179 sayılı Kanun ile gıda denetiminin Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından tek elden yürütülmesi amaçlanmış ancak, yerel yönetimlere ilişkin 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu ile 5393 sayılı Belediyeler Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra, gıda maddeleri üreten işyerlerinin çalışma izinleri ve gıda siciline kayıt işlemleri belediyelere devredilmiştir. Bunun sonucunda ortaya çıkan denetim hizmetlerine ilişkin yetki ve mevzuat karmaşasının çözümü yeni yasal düzenlemelerin tamamlanmasını beklemektedir.

TABLO:IV. 25- Tarım Sektöründe Seçilmiş Göstergeler

	2005	2006	2007 (1)	2008 (2)
DSİ Tarafından İnşa Edilen Sulama Alanı (Net Kümülatif, Milyon Hektar)	2,46	2,53	2,60	2,67
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Arazi Topulaştırma Faaliyeti (Kümülatif, Milyon Hektar)	0,16	0,18	0,23	0,27
Sertifikalı Hububat (Buğday-Arpa) Tohumu Kullanım Oranı (Yüzde)	22,9	27,0	28,0	30,0
Organik Tarım Alanlarının Toplam Tarım Alanına Oranı (Yüzde) (3)	0,8	0,8	0,8	0,8
Melez ve Kültür Irkı Sığır Varlığının Toplam Sığır Varlığına Oranı (Yüzde)	65,5	68,7	70,0	71,5
Endüstriyel ve Toprak Muhafaza Ağaçlandırmaları (Kümülatif, Milyon Hektar)	2,52	2,60	2,66	2,69
Devlet Destekli Tarım Sigortaları Poliçe Sayısı (Bin adet)	-	12,3	250,0	350,0

Kaynak: TKB, ÇOB, DPT, DSİ, Tarım Reformu Gn. Md.

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Tahmin

(3) Organik tarım alanları; sertifikalı yetiştiricilik yapılan, geçiş döneminde olan ve doğal toplama yapılan alanları kapsamaktadır.

Gıda kontrol altyapısının iyileştirilmesine yönelik Ulusal Referans Laboratuvarı kurulması, risk analiz sistemi ve gıda güvenliği bilgi ağı oluşturulması çalışmalarına devam edilmektedir. Gıda güvenliği sisteminin AB ile uyumlu yapılmasına ilişkin yasal düzenlemelerin hızla tamamlanması, sistemin sağlıklı şekilde işlemesi açısından önemli görülmektedir.

Şeker sektöründe özelleştirme sürecinin, Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı uyarınca, Ekim 2007'den başlamak üzere 24 ay içerisinde tamamlanması öngörülmektedir. Özelleştirmeye ilişkin belirsizliklerin giderilmesi, kamuya ait şeker fabrikalarının yatırım öncelikleri ve yeniden yapılandırma ihtiyaçlarının belirlenmesine önem arz etmektedir. Yeni özel sektör fabrikalarının üretime girmesi, mevcut üretim kotalarının uygulanması ve izlenmesindeki sorunları artırmaktadır.

2. Temel Amaç ve Hedefler

Tarım politikalarında, gıda güvencesinin sağlanması çerçevesinde, artan nüfusun yeterli ve dengeli beslenmesi ile kaliteli ve güvenli gıdaya ulaşması; ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan sürdürülebilir, örgütlü, rekabet gücü yüksek ve AB ile uyumlu bir tarımsal yapının oluşturulması; doğal kaynakların etkin kullanılması ve geliştirilmesi temel amaçtır.

Üretimin talebe uygun olarak yönlendirilmesini sağlayacak politika araçları uygulanırken, ülkemizin AB'ye üyeliği sonrasında Birlik içinde rekabet edebilmesi için tarımsal yapıda gerekli dönüşüme öncelik verilecektir.

Üreticilerin, değişik amaçlara uygun biçimde ve verimlilik ve pazarlamada rekabet güçlerini artırıcı yönde örgütlenmeleri sağlanacaktır.

Tarım Kanunuyla çerçevesi belirlenen tarım destekleme politikaları, üretimde verimliliği artırmaya yönelik yeni uygulama unsurlarıyla zenginleştirilecektir.

Tarımsal istatistik verilerine dair nitelik ve nicelik sorunları giderilecek, tarım politikalarının yürütülmesine ilişkin bilgi altyapısı ile idari yapı geliştirilecektir.

AB müktesebatına uygun şekilde; kamunun, bitki ve hayvan sağlığı ile gıda güvenliği konularında sunduğu hizmetlerin bütüncül bir çerçevede yürütülmesi esas alınacaktır.

Tarım topraklarından kabiliyetleri doğrultusunda amacına uygun ve doğru tarım teknikleri kullanılarak faydalanılması ve su kaynaklarından dengeli, sürdürülebilir ve çevreyle uyumlu bütüncül bir yaklaşımla yararlanılmasını sağlayacak şekilde, toprak ve su kaynaklarının etkin kullanılması ile sulama ve arazi toplulaştırma yatırımlarının yaygınlaştırılması esas alınacaktır.

Su ürünleri sektöründe, idari yapının güçlendirilmesine, avcılık üretiminde kaynak yönetiminin etkinleştirilmesine, yetiştiricilikte çevreyle uyumlu üretimin gerçekleştirilmesine ve alternatif türlerin geliştirilmesine öncelik verilecektir.

Ormanlık faaliyetlerinde, bir yandan ekosistemin korunması gözetilirken, diğer yandan sosyal ihtiyaçlar, küresel ısınma ve çölleşme gerçekleri dikkate alınarak, ağaçlandırma çalışmaları sürdürülecektir.

3. Politika Öncelikleri ve Tedbirler

Öncelik / Tedbir	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Süre	Yapılacak İşlem ve Açıklama
Öncelik 1. AB'ye katılım sürecinde kurumsal ve idari yapılarda gerekli dönüşüme öncelik verilecektir.				
Tedbir 1.1. Tarım ve Köyşleri Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki KHK günümüz şartlarına uygun olarak gözden geçirilerek kanun şeklinde çıkarılacaktır.	Tarım ve Köyşleri Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, DPT, Hazine Müsteşarlığı, DTM, TOBB, TZOB	Aralık Sonu	AB müktesebatına uyumun gerektirdiği işlevsel örgütlenme, toprak koruma ve arazi kullanımı ile tarımsal araştırma-geliştirme ve yayım hizmetlerini bütüncül yürütme konularının da göz önüne alınacağı kanun tasarısı taslağı ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alınarak sonuçlandırılacaktır.
Tedbir 1.2. Şeker Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çıkarılacaktır.	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Şeker Kurumu	Eylül Sonu	Şeker sektöründe kurumsal düzenlemenin tamamlanması ile kota yönetimi ve denetiminin etkinleştirilmesi için AB politikalarındaki değişimleri de gözeten mevzuat düzenlemeleri sonuçlandırılacaktır.
Tedbir 1.3. TİGEM için bir yeniden yapılandırma ve faaliyet programlaması yapılacaktır.	Tarım ve Köyşleri Bakanlığı	DPT, Hazine Müsteşarlığı, TİGEM	Aralık Sonu	TİGEM işletmelerinin, özel sektör faaliyetlerinin bulunmadığı veya kısıtlı faaliyetlerde bulunduğu alanlara yönlendirilmesi ve bu amaca katkıda bulunmayan işletmelerin özel sektöre kullandırılmasına ilişkin kurumun yeniden yapılandırılması ve faaliyet programlamasını içeren bir strateji hazırlanacak ve akabinde söz konusu strateji temelinde işletmelerin kiralanmasına ilişkin bir kanun tasarısı taslağı hazırlanacaktır.
Tedbir 1.4. Alkol ve Alkollü İçki Kanunu çıkarılacaktır.	Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu	Maliye Bakanlığı, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı	Aralık Sonu	AB Şarap Ortak Piyasa Düzeninin piyasa düzenlemelerine uyum sağlanması amacıyla Alkol ve Alkollü İçki Kanunu çıkarılacaktır.
Tedbir 1.5. 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkındaki Kanunda değişiklik yapılacaktır.	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, DPT, Hazine Müsteşarlığı	Aralık Sonu	Birliklerin sürdürülebilir mali ve idari yapılara sahip olması yönünde düzenlemelerin yapılması ve 4572 sayılı Kanunda yeniden yapılandırma dönemi ile ilgili olarak yer alan geçici maddelerin kaldırılması amacıyla 4572 sayılı Kanunda değişiklik yapan bir Kanun çıkartılacaktır.

Öncelik 2. Üreticilerin, değişik amaçlara uygun şekillerde; verimliliği ve pazarlamada rekabet gücünü artırıcı yönde örgütlenmelerini sağlayacak mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.				
Tedbir 2.1. Tarımsal üretici örgütlerine ilişkin mevzuatta; kuruluş izinleri, izleme, kontrol ve denetimlere ilişkin hükümlerin değiştirileceği bir kanun tasarısı taslağı hazırlanacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, DPT	Aralık Sonu	Tarımsal üretici örgütlerine ilişkin mevzuatta değişikliğe gidilerek, örgütlerin kuruluş izinleri ile faaliyetlerinin izlenmesinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilmesi ve iç denetimlerinin kendilerince, dış denetimlerinin ise bağımsız denetçi kuruluşlarca yapılmasını sağlayacak bir kanun tasarısı taslağı hazırlanacaktır.
Öncelik 3. Tarımsal desteklerin Tarım Strateji Belgesi (2006–2010) ile 5488 sayılı Tarım Kanunu çerçevesinde yeniden düzenlenmesi sağlanacaktır.				
Tedbir 3.1. Hayvancılık destekleri sadeleştirilerek, amaç odaklı olarak yeniden düzenlenecektir.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, DPT, Hazine Müsteşarlığı, DTM	Haziran Sonu	Halen çok sayıda ve muhtelif tedbirler ile uygulamaları içeren hayvancılık desteklerinin sadeleştirilerek, kaynak ve transfer etkinliğini sağlamak amacıyla 2005/8503 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yeniden düzenlenecektir.
Tedbir 3.2. Tarımsal desteklerin uygulanmasında üretici örgütlerinin rollerine ilişkin bir Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, DPT, Hazine Müsteşarlığı, ABGS, Üretici Örgütleri	Aralık Sonu	Tarımsal desteklerin uygulanmasında üretici örgütlerinin dahil edilmesine ilişkin destekleme konuları ve ilgili örgütlerin seçim kriterleri, ödeme usulleri ile yapılacak pilot çalışmanın esaslarının belirlendiği bir Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılacaktır.
Öncelik 4. Tarım politikalarının yürütülmesine ilişkin bilgi altyapısı oluşturulacak ve idari yapı geliştirilecektir.				
Tedbir 4.1. Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) Kurulması Yönetmeliği çıkarılacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Türkiye İstatistik Kurumu	Aralık Sonu	ÇMVA sisteminin kurulması yönünde yapılacak idari ve hukuki işler ile pilot çalışmalara ilişkin usul ve esasların belirlendiği yönetmelik çıkarılacaktır.
Öncelik 5. AB müktesebatına uygun şekilde; kamunun, bitki ve hayvan sağlığı ile gıda güvenliği konularında sunduğu hizmetlerin bütüncül bir çerçevede yürütülmesi esas alınacaktır.				
Tedbir 5.1. Gıda, yem, gıda hijyeni ve veteriner hizmetleri ile bitki sağlığına ilişkin yasal düzenlemeler tamamlanacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, DPT, DTM, Gümrük Müsteşarlığı	Haziran Sonu	Kamunun, bitki ve hayvan sağlığı ile gıda güvenliği konularında sunduğu hizmetlerin bütüncül bir çerçevede yürütülmesini teminen, AB müktesebatına uyumlu olarak hazırlanacak kanun tasarısı taslağının kurum görüşlerinin değerlendirilmesini müteakiben yasalaşması sağlanacaktır.

Öncelik 6. AB üyeliği sonrasında birlik içinde rekabet edebilirliğin artırılması amacıyla tarım ürün piyasaları yapıları güçlendirilecektir.				
Tedbir 6.1. Sözleşmeli üretime ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Sanayi ve Ticaret Bak. TOBB, TZOB, Üretici Örgütleri, Üniversiteler	Eylül Sonu	Tarım-sanayi entegrasyonunun sağlanmasına yönelik araçlardan biri olan sözleşmeli üretim faaliyetlerinin düzenlenmesini teminen, Sözleşmeli Üretim İle İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çıkarılacaktır.
Tedbir 6.2. Tarım ürünleri pazarlama standartları kanunu çıkarılacaktır.	Dış Ticaret Müsteşarlığı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, TSE	Aralık Sonu	AB'deki zorunlu uygulamaya paralel olarak, tarım ürünleri ticaretinde pazarlama standartlarının uygulanmasını teminen mevzuat çalışmaları sonuçlandırılacaktır.
Tedbir 6.3. Coğrafi işaretler mevzuatında değişiklik öngören kanun tasarısı taslağı yasalaşacaktır.	Türk Patent Enstitüsü	Adalet Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	Eylül Sonu	Türkiye'de yöresel veya geleneksel karaktere sahip ürünlerin coğrafi işaret veya geleneksel özellikli ürün adıyla korunmasına ilişkin kuralların ve şartların belirlenmesi ve ayrıca uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla coğrafi işaretler mevzuatı güncellenerek değiştirilecektir.
Tedbir 6.4. Tarım havzaları belirlenecektir.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	Çevre ve Orman Bakanlığı, DPT	Aralık sonu	Verimlilik ve etkinlik artışına yönelik tarımsal üretim politikalarının, ekolojik dengenin gözetilerek olumsuz çevresel etkilerin en aza indirildiği bir çerçevede yürütülmesini teminen, söz konusu politikalar tarım havzası temelinde uygulanacaktır. Bu kapsamda, 5488 Sayılı Tarım Kanununun 14. maddesine istinaden çıkarılması gereken ilgili Bakanlar Kurulu Kararı ve yönetmelik için temel teşkil edecek, havzaların belirlenmesine ilişkin çalışmalar sonuçlandırılarak bir strateji belgesi hazırlanacaktır.
Öncelik 7. Toprak ve su kaynaklarının etkin kullanımı esas alınacaktır.				
Tedbir 7.1. Tarım alanlarının tarım dışı amaçlara tahsisinin kısıtlanması hususundaki aksaklıklar belirlenerek raporlanacaktır.	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı	-	Eylül Sonu	Sonraki aşamada gündeme gelecek yasal düzenlemelere temel oluşturmak üzere, tarım alanlarının tarım dışı kullanımlara tahsisini kısıtlayan mevzuatın uygulamasında karşılaşılan aksaklıklar ile diğer mevzuatta yer alan bu önceliğe aykırı hükümlere dair bir rapor hazırlanacaktır.

Tedbir 7.2. Sulama Birlikleri Kanunu çıkarılacaktır.	Çevre ve Orman Bakanlığı	DSİ Gn. Md.	Eylül Sonu	Su kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak için katılımcı su kullanım yönetimi konusundaki mevzuat boşluklarını gidermek amacıyla Sulama Birlikleri Kanunu Tasarısı Taslağı TBMM'ye sevk edilecektir.
Öncelik 8. Sulama ve arazi toplulaştırma yatırımları yaygınlaştırılacaktır.				
Tedbir 8.1. Sulama yatırımlarında yap-işlet-devret çalışmalarına hız verilecektir.	Çevre ve Orman Bakanlığı	DPT, DSİ Gn. Md.	Aralık Sonu	Sulama projelerinde yaşanan kaynak sıkıntısını gidermek üzere kamu dışından kaynak temini yoluyla yatırımların hızlandırılması amacıyla yap-işlet-devret çalışmaları tamamlanacak ve bir pilot proje uygulaması başlatılacaktır.
Tedbir 8.2. Arazi toplulaştırma çalışmaları hızlandırılacaktır.	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	İçişleri Bakanlığı, DPT, DSİ Gn. Md., Tarım Reformu Gn. Md.	Aralık sonu	Yeniden düzenlenen mevzuat kapsamında, tarım arazilerinin çok parçalı ve dağınık oluşu sorununun çözümü yanında sulama projelerinde yatırım maliyetlerinin ve kamulaştırma giderlerinin azaltılmasına yönelik olarak arazi toplulaştırma çalışmalarının hızlandırılması amaçlanmaktadır.
Öncelik 9. Su ürünleri sektöründe idari yapı güçlendirilecektir.				
Tedbir 9.1. Balıkçı Barınakları Yönetmeliği yeniden düzenlenecektir.	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	Maliye Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, DPT	Aralık Sonu	Balıkçı barınaklarının yer seçimi, işletilmek üzere devri, kiralanması ve denetimi gibi uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla Balıkçı Barınakları Yönetmeliği güncellenerek, yeniden düzenlenecektir.
Tedbir 9.2. Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun çıkarılacaktır.	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı	Çevre ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Üretici Örgütleri	Mart Sonu	AB müktesebatına uyum gerekleri de gözetilerek hazırlanan ve koruma-kontrol hizmetlerinin etkinleştirilmesi, sürdürülebilir balıkçılığın sağlanması ve Pazar şartlarına uygun, kaliteli üretim yapılması yönünde düzenlemeleri kapsayan Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının yasallaşması sağlanacaktır.
Öncelik 10. Ormancılık faaliyetlerinde, genelde ekosistemin korunması gözetilirken; yangınla mücadele ve ağaçlandırma çalışmaları sürdürülecektir.				
Tedbir 10.1. Yangınla mücadele kapasitesi güçlendirilecektir.	Çevre ve Orman Bakanlığı	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü	Aralık Sonu	Yangınlarla daha etkin mücadele amacıyla gerekli makine-teçhizat alımına devam edilecektir.

Tedbir 10.2. Ağaçlandırma çalışmaları sürdürülecektir.	Çevre ve Orman Bakanlığı	-	Aralık Sonu	Orman sağlığı, yangınlar, böcek ve hastalıklar ile su ve yaban hayatının korunması dikkate alınarak ağaçlandırma çalışmalarında karışık türde fidanlara yer verilirken su boylarında kesilmemiş uygun genişlikte şeritler bırakılacaktır.
--	--------------------------------	---	-------------	---